IV. LANDSCAPE ARCHITECTURE, ENVIRONMENTAL PROTECTION

[https://doi.org/10.52240/1857-2367.2020.2\(21\).57](https://doi.org/10.52240/1857-2367.2020.2(21).57)

NOI CULTIVARURI DE PINACEE (PINACEAE SPRENG. EX F. RUDOLPHI) ÎN ARHITECTURA PEISAJERĂ A REPUBLICII MOLDOVA

*Sergiu BUCĂȚEL, Vasile BUCĂȚEL
Grădina Botanică Națională (Institut) "A. Ciubotaru",
Chișinău, Republica Moldova*

Abstract: As a result of determining the taxonomic composition of new decorative forms of woody plants (Pinaceae Spreng. ex F. Rudolphi), in the multiannual green spaces of the Republic of Moldova were identified 77 taxa.

Key words: Pinaceae Spreng. ex F. Rudolphi), cultivar, landscape architecture, Republic of Moldova.

Introducerea (utilizarea) plantelor lemnoase exotice în peisajele culturale, inclusiv a pinaceelor, este una dintre modalitățile promițătoare de îmbogățire a diversității biologice, precum și de creștere a valorii estetice.

În spațiile verzi din Republica Moldova pinofitele ocupă un loc semnificativ, incl. și reprezentanții familiei *Pinaceae*. Până în 2016, adică, în decursul perioadei de 150 de ani, dendroflora cultivată s-a completat cu 183 de specii, subspecii, soiuri, hibrizi și peste 900 de cultivaruri de pinofite, aparținând la 6 familii și 28 de genuri, inclusiv și reprezentanții ai familiei *Pinaceae* (124 specii, subspecii, hibrizi, 447 cultivaruri și 3 forme). Cel mai mare număr de specii este reprezentat de genurile: *Picea* Dietr. (28 specii; 194 cultivaruri); *Pinus* L. (51; 149); *Abies* Mill. (25; 57); *Larix* Mill. (11; 21). Celelalte genuri sunt reprezentate de un număr mai mic de taxoni [1, 2, 3].

Totodată, în grădinile botanice, pepiniere, grădini private, precum și colecții dendrologice, a fost colectat un fond considerabil de cultivaruri din familia *Pinaceae*, multe dintre ele putând crește cu succes în condițiile climatice ale Moldovei. Prin urmare, a fost necesară studierea particularităților bioecologice ale acestora, a calităților decorative, precum și identificarea celor mai promițătoare pentru construcția verde, elaborarea tehnologiilor de multiplicare a acestora și a recomandărilor pentru utilizarea ulterioară în grădinăritul decorativ.

O analiză a evaluării viabilității noilor cultivaruri din familia *Pinaceae* arată posibilitățile reale de îmbogățire a dendroflorei regiunii. Ca rezultat al determinării componenței taxonomice a formelor decorative noi de pinacee în spațiile verzi ale Republicii Moldova, au fost identificați 77 taxoni (Tabelul 1).

Aproape toate formele sunt rezistente la iernare, rezistente la secetă, pezință interes pentru diferite tipuri de spații verzi și merită, de asemenea, o utilizare mai largă în cultură.

Având în vedere rezervele floristice mondiale ale acestei familii, sortimentul folosit

Tabelul 1. Noi cultivaruri de pinacee (*Pinaceae* Spreng. ex F. Rudolphi) pentru spațiile verzi din Republica Moldova

Genul	Specia	Cultivarul
<i>Abies</i> Mill.	<i>alba</i> Mill.	‘Mlada Bolesláv’
	× <i>arnoldiana</i> (<i>A. koreana</i> x <i>A. veitchii</i>)	‘Cyrille’
	<i>fargesii</i> (Pursh) Poir.	‘Headfort’
	<i>koreana</i> Wils.	‘Festival’; ‘Lous Houtmeyer’; ‘Starker’s Dwarf’
	<i>lasiocarpa</i> var. <i>arizonica</i> (Merriam) Lemmon	‘Compacta’; ‘Kenwith Blue’
	<i>nordmanniana</i> (Steven) Spach	‘Kolumnowa’; ‘Kulista’
	<i>numidica</i> de Lannoy ex Carrière	‘Pendula’
	<i>procera</i> Rehder	‘Sherwoodii’
	<i>veitchii</i> Lindl.	‘Heddergott’; ‘Pendula’; ‘Pendula Select’
<i>Cedrus</i> Trew	<i>libani</i> A. Rich.	‘Sargentii’
<i>Larix</i> Mill.	<i>decidua</i> Mill.	‘Compacta’; ‘Krejča Mutation’
	<i>kaempferi</i> (Lamb.) Carrière	‘Mazanek’; ‘Nettebruch’; ‘Paper Lanterns’; ‘Wolterdingen’
	<i>laricina</i> (Du Roi) K. Koch	‘Arethusa Bog’; ‘Steuben’
	× <i>marschlinsii</i> Coaz	‘Grot’
<i>Picea</i> A. Dietr.	<i>abies</i> (L.) Karst.	‘Cruenta’; ‘Norrkoping’; ‘Wartburg’; ‘Zagwizdze’
	<i>glauca</i> (Moench) Voss	‘Pendula’
	<i>jezoensis</i> (S.& Z.) Carr.	‘Nana’
	<i>omorika</i> (Pančić) Purk.	‘Treblitzsch’
	<i>orientalis</i> (L.) Peterm.	‘Early Gold’
	<i>pungens</i> Engelm.	‘Baby Blueeyes’; ‘Bar’; ‘Blue Totem’; ‘Jeddeloh’; ‘Mecky’; ‘Montgomery’; ‘Schovenhorst’; ‘Thuem’; ‘Vuyk’
	<i>rubens</i> Sarg.	‘Nigrande Snake’
<i>Pinus</i> L.	<i>cembra</i> L.	‘Fastigiata’; ‘Sartori’
	<i>densiflora</i> Siebold & Zucc.	‘Vibrant’
	<i>koraiensis</i> Siebold & Zucc.	‘Silveray’
	<i>mugo</i> Turra	‘Albospicata Domschke’; ‘Alpenzwerg’; ‘Chameleon’; ‘Dezember Gold’; ‘Hnizdo’; ‘Little Goldstar’; ‘Mops Midget’; ‘Pal Maleter’; ‘Schweizer Tourist’; ‘Winter Sun’; ‘Winzig’
	<i>nigra</i> J.F. Arnold	‘Bright Eyes’; ‘Goldfingers’; ‘Lesisko’; ‘Molette’; ‘Richard’
	<i>sylvestris</i> L.	‘Aurea Nisbet’; ‘Beuvronensis’; ‘Kelpie’; ‘Sandrigham’; ‘Wintergold’
	<i>thunbergii</i> Parl.	‘Banshosho’
	<i>uncinata</i> Ramond ex DC.	‘Boži Dar’; ‘Fritsche’; ‘Compacta’; ‘Pyramidata’
<i>Pseudotsuga</i> Carr.	<i>menziesii</i> (Mirb.) Franco	‘Kanina’; ‘Pannenhoeft’; ‘Serpentine’
<i>Tsuga</i> (Endl.) Carr.	<i>canadensis</i> (L.) Carrière	‘Podzamcze’

în construcția ecologică poate fi completat semnificativ. Am studiat potențialul mondial de introducere a speciilor și taxonilor intraspecifici ai familiei *Pinaceae* pentru arhitectura peisajeră în condițiile Moldovei. Cea mai mare varietate de forme decorative s-a remarcat la genurile, precum: *Picea*, *Pinus*, *Abies*. În această privință, posibilitățile de îmbogățire cu noi cultivaruri, adecvate formării peisajelor sunt aproape nelimitate.

Rezultatele experimentelor de mai mulți ani, cu scopul introducerii formelor decorative de plante lemnoase (*Pinaceae* Spreng. ex F. Rudolphi), în condițiile Republicii Moldova, atestă un mare potențial de îmbogățire a fondului genetic cu scopul utilizării în amenajări peisagistice.

Cercetările au fost efectuate în cadrul proiectului: 20.80009.7007.19 „Introducerea și elaborarea tehnologiilor de multiplicare și cultivare prin tehnici convenționale și culturi in vitro a speciilor de plante lemnoase noi”.

BIBLIOGRAFIE

1. Buceașel V. Realizări și perspective privind introducția speciilor de *Pinophyta* în Republica Moldova. In: Mat-le Simp. Șt. Int. "Conservarea diversității plantelor" consac. aniv. a 60-a de la fond. G.B.(I) a A.Ș.M. Chișinău, 2010. p. 344-351.
2. Bucatsel, V. Analysis and prognosis of results introduction gymnosperms from the world flora in the conditions of Republic Moldova. In: Journal of Botany, Chisinau, 2014, vol. VI, nr 2(9), p. 137-145.
3. Bucatsel, V. Introduction of *Pinophyta* in the Republic Moldova. In: Journal of Botany, 2016, vol. VIII, nr. 1 (12), p. 73-79.